

Kraljevo odbacuje izbeglice

Author: [Miroslav Filipovic](#)

Stanovnici Kraljeva prete da ce na silu evakuisati hiljade srpskih izbeglica sa Kosova za koje smatraju da predstavljaju nepodnosljiv teret lokalnoj ekonomiji.

Na vratima jednog od najpopularnijih kafica u Kraljevu osvanuo je nedavno natpis: "Zabranjen ulaz Srbima sa Kosova". U ovom natpisu sadrzano je trenutno raspolozenje prema pridolicama sa Kosova koje dostize tacku kljucanja.

Oko 25.000 izbeglica doslo je u Kraljevo posle povlacenja srpske vojske sa Kosova proslog leta. Medjutim, deset godina ekonomske propasti osiromasilo je domace stanovnistvo, kome su izbeglice postale teret.

Tuce izmedju mladica - Kosovara i starosedeoca odigravaju se svake noci. Nedavno je posle kratkotrajne pucnjave iz pistolja, potpuno demolirano vozilo marke audi sa kosovskom registracijom. Cetiri mladica, izbeglice sa Kosova primljeni su u hitnu sluzbu kraljevackog Zdravstvenog centra.

U medjuvremenu, u obliznjem selu Lazic, doslo je do pobune mestana kada su vlasti pokusale da smeste cetrdesetak kosovskih izbeglica u seoski Dom kulture. Stanovnici sela Vitanovac vec sest meseci ne dozvoljavaju da se kolektivni centar prikljuci na seoski vodovod. Oni tvrde da nece imati dovoljno vode za sopstvene potrebe ako vodu daju izbeglicama.

Od proslog septembra, ljudi u Kraljevu i okolini prete da ce na silu evakuisati izbeglice iz opstinskih zgrada. Posto su mestani sabotirali izgradnju objekata predvidjenih za hitan smestaj izbeglica doslo je i do intervencije policije.

Prosle godine je izbegnut otvoren sukob kada su vlasti razmestile hiljade Kosovara iz skolskih zgrada u seoske domove kulture i objekte zemljoradnickih zadruga. Medjutim, mestani Mataruske Banje prete da ce se samoorganizovati i silom izbaciti izbeglice iz ovih objekata.

Stanovnici Mataruske Banje kazu da je nekada popularno turisticko mesto po dolasku izbeglica pretvoreno u mrtav grad. Jedan ugostitelj, Vladan Stojkovic rekao je IWPR: "Zbog nevaspitanih i prostih i prljavih izbeglica banjski gosti kilometrima obilaze Matarusku Banju. Ovde nema fabrika ni velikih preduzeca, nema nicega od cega bi ljudi mogli da zive. Ima samo turizma, a sada nema ni toga."

Stojkovic kaze: "Odlucili smo da uzmemo stvar u svoje ruke. Krv ce da padne, kazem vam, ukoliko ovi ljudi ne odu iz Banje."

Kraljevacki biznismeni pokazuju slicnu ozlojedjenost kao i ovaj ugostitelj. Vlasnik jednog kafica iz Kraljeva komentarisze: "Od kako su dosli Kosovari sve se promenilo. Puni su maraka, ponasaju se bahato i nevaspitano. Primetio sam da gubim stalne goste".

Cinjenica da su neke od izbeglica dobrostojece narocito je bolna za lokalno stanovnistvo. Neki od pridolicia ucestvovali su u pljackanju albanskih kuca i ratni plen su poneli sa sobom. Oni su ti koji padaju u oci, iako je vecina izbeglica beznadezno siromasna.

Zvonko Obradovic, predsednik Izvrsnog odbora SO Kraljevo, za IWPR govori sa puno gorcine:

"Lokalnom stanovnistvu je zaista tesko. Oni koji su bili drzavni cinovnici na Kosovu, a sada zive ovde, redovno primaju platu iako ne rade, veoma lako dobijaju posao, imaju niz drugih pogodnosti koje lokalno stanovnistvo nema. Mi veoma tesko suzbijamo netrpeljivost koja je sve veca i koja prete da preraste u otvoreni sukob".

Mestani tvrde da pridosllice cesto imaju poseban tretman, narocito oko zestokog takmicenja za tezge na lokalnoj pijaci.

Oko 3.000 radnika kraljevackih drzavnih preduzeca na neplacenom odsustvu zivi od prodaje robe na pijaci. Ove godine, medjutim, 40 odsto najboljih lokacija izlicitirali su Kosovari. Kraljevci su ogorceni jer su ponovo ostali na ulici bez mogucnosti za zaradu.

Situacija u skolama na podrucju opstine Kraljevo takodje je izazvala negodovanje. Oko 1.300 dece izbeglica upisano je u skole sto je dovelo do povecanja razreda za 25 odsto.

Savo Veljkovic direktor OS "Jovo Kursula" kaze: "Nema dana da ta deca nesto ne razbiju. Znate sta je tu najporaznije? Oni odmah priznaju stetu i vade novac da plate. Ti mladi ljudi se prema skolskoj imovini ponasaju kao da je neprijateljska".

Stanovnistvo Kraljeva se zali da izbeglice predstavljaju ogroman teret za lokalne sluzbe. Posete zdravstvenom centru povecane su za 20 odsto, dok je za 25 odsto povecana potrosnja vode. Rados Trnavac, visoki rukovodilac "Vodovoda" tvrdi da ce Kraljevo za nekoliko meseci ostati bez vode ukoliko se nastavi sa ovolikom potrosnjom.

Same izbeglice su i dalje neposlusne. Jedan nastavnik koji je nekad predavao u jednoj srednjoj skoli i sada zivi u naselju koje Kraljevci zovu "Mala Albanija", kaze: "Ja ovde na svakom koraku osecam netrpeljivost i neprijateljstvo. Mestani na nas gledaju kao da smo niza rasa. Pa mi smo na Kosovu normalno ziveli sa Albancima dok srbijanska policija nije dosla".

Ovaj nastavnik kaze da nikoga nije ubio, nikome nista nije uzeo, niciju kucu nije zapalio.

"Hiljade je Albanaca ubijeno dok su srpske paravojne jedinice opljackane stvari natovarile na kamione pa bezale u Srbiju. A ja sam zbog toga morao da se za dva sata spremim i napustim imovinu u koju smo moj deda, otac, ja i moji sinovi zivot ugradili. A vi me sada pitate za jedan razbijen prozor ili nos! Vi ste nas ovde doveli, pa sada morate da nas trpite."

Miroslav Filipovic je redovni dopisnik IWPR.

Location: [Africa](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/kraljevo-odbacuje-izbeglice>